

Kam sahá tajnost obchodních tajemství ve společnostech s ručením omezeným

„Společník má právo na valné hromadě i mimo ni požadovat od jednatelů informace o společnosti, nahlížet do dokladů společnosti, kontrolovat údaje obsažené v předložených dokladech a další práva na informace určená společenskou smlouvou“,¹ to je jasné. Není však jasné, kam až toto právo společníků sahá. Zahrnují tyto informace i obchodní tajemství?

Přestože tato otázka vypadá na první pohled jednoduše a nezdá se, že by měla být předmětem sporů, řešení tak jednoznačné není. Ačkoli v případě akciové společnosti bychom s odpovědí problémy neměli, nad právem společníků společnosti s ručením omezeným na informace nepanuje u odborné veřejnosti shoda.

Obchodní tajemství a zákony

Právo společníka společnosti s ručením omezeným na informace upravuje § 155 zákona o obchodních korporacích. Společníkovi je přiznáváno právo požadovat v rámci valné hromady po jednatelech poskytnutí informací o společnosti, také mají společníci právo nahlížet do jejích dokladů a tyto údaje dále kontrolovat. Údaje mohou jednatelé odmítnout poskytnout, pokud je informace utajovaná nebo veřejně dostupná.

Musí společník mlčet?

Podle jednoho z názorů společník není vlastníkem majetku společnosti, pročez by také neměl mít právo přímého vzhledu do jejího majetku v rozsahu, jako by vlastníkem byl. Společníkovi právo úspěšně požadovat sdělení obchodního tajemství proto zákon nedává, není však vyloučeno, že mu nemůže být na základě § 155 uděleno společenskou smlouvou nebo rozhodnutím valné hromady.² Ostatně i ustanovení § 504 občanského zákoníku jako osobu, která musí zajistit utajení, uvádí vlastníka. Ke stejnému závěru lze tedy dojít i z druhé strany: pokud společník nemá zákonnou povinnost mlčenlivosti, nemá ani právo k takovým informacím přistupovat.

Byť je často povinnost mlčenlivosti u členů korporace dovozována ze závazku čestného chování a zachování vnitřního řádu podle § 212 občanského zákoníku, je třeba kritikům dát za pravdu, že podobné úvahy jsou tak trochu za roh. Z povinnosti zachovávat vnitřní řád, pokud není výslovně zakotvena např. ve společenské smlouvě, lze mlčenlivost dovodit jen stěží a hledat jakýkoliv vztah

mezi čestností a mlčenlivostí vyžaduje velký argumentační um.

Úzký vztah mezi s.r.o. a jejím společníkem

Druhý názor se naopak nedomnívá, že lze společníkovi informaci týkající se obchodního tajemství odepřít, jelikož vazba mezi společnostmi s ručením omezeným a jejím společníkem je zjevně výrazně užší, než je tomu v případě společnosti akciové, u níž je poskytování informací, které by jí mohly přivodit újmu, vyloučeno ustanovením § 359 písm. a) zákona o obchodních korporacích.²

Ve prospěch této interpretace svědčí samotná dikce zákona. Společník má právo k informacím o společnosti, s výjimkou informací utajovaných, přistupovat. Dál to prostě není. Nejpřesvědčivějším argumentem bude potom porovnání § 156 odst. 1 a § 359 zákona o obchodních korporacích. Podobnost obou ustanovení naznačuje, že obě míří na informace poskytované statutárním orgánem valné hromadě, přičemž v případě akciové společnosti se výslovně uvádí, že poskytnutí vysvětlení lze odmítnout, pokud by mohlo společnosti nebo ovládaným osobám způsobit újmu. Absence alternativy této výjimky u společnosti s ručením omezeným nechává jen malé pochyby ohledně vůle zákonodárce.

Zlatá střední cesta?

Existuje však i střední cesta. Někteří se domnívají, že najít jednoznačnou odpověď univerzálně platnou prostě není možné. Společnost s ručením omezeným, byť svým zákonným zařazením je společností kapitálovou, nese mnoho prvků společností osobních a je určitým kompromisem mezi nimi a tradiční společností akciovou. Její povaha může v závislosti na vnitřních poměrech a počtu společníků oscilovat – je zřejmé, že bude výrazný rozdíl mezi společností o třech společnících, kteří prakticky podnikají sami, byť prostřednictvím samostatné entity, a společností, jejíž počet společníků je značný a jejíž řízení bylo svěřeno profesionálům.³

Do hry zde vstupuje bezpočet faktorů – je přitom ponecháno, poněkud nebezpečně, na jednatele, aby posoudili, jaké okolnosti jsou pro poskytnutí informací v tom či onom případě významné, přidělili jim váhu, a buď informací poskytl, nebo její sdělení odmítnuli.

Závěr

Po zvážení pro a proti všech názorových proudů se jeví, jako nejpřesvědčivější postoj, soudy také několikrát potvrzený, podle něž společníci právo na poskytování informací týkajících se obchodního tajemství mají bezvýhradně. Proti prvnímu názoru hovoří zejména samotné znění zákona. Ten je dle mého názoru v tomto případě velmi jasný. Pokud jde o názor poslední, nedomnívám se, že by měly být na jednatele kladeny nároky a zároveň jim svěřovány takové pravomoci hodnocení okolností, jejichž posouzení do značné míry vyžaduje odbornost, kterou v mnohých případech postrádají a nelze ji po nich ani požadovat. ●

JUDr. Klára Doležalová, advokátka
Tomáš Pipek, student PF UK
Moreno Vlk & Asociados

Poznámky:

- ¹ § 155 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
- ² ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. § 156. In: ŠTENGLOVÁ, Ivana, HAVEL, Bohumil, CILEČEK, Filip, KUHN, Petr, ŠUK, Petr. Zákon o obchodních korporacích. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017
- ³ POKORNÁ, Jarmila. § 155. In: Zákon o obchodních korporacích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-537-5.